

ไปตองงา

http://www.goetia.com

วันที่ ๑ เดือน

ปี.ศ. ๕๗

หน้า ๑๑

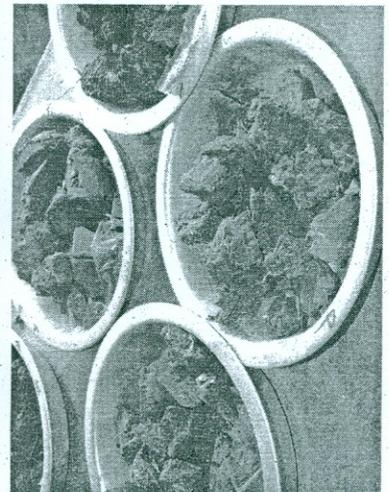
รายงานพิเศษ

กรมหมอดินพัฒนาฐานข้อมูลดินสำเร็จรูป ประกอบการตัดสินใจในการเลือกปลูกพืชที่เหมาะสมของเกษตรกร

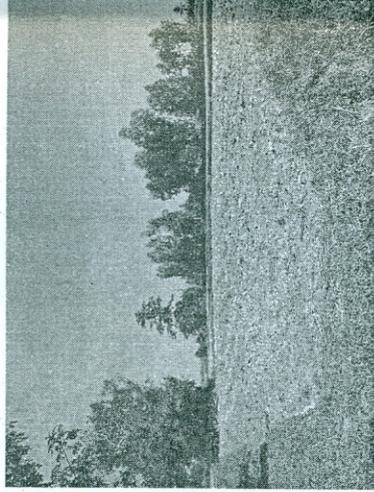
ประเทศไทยได้ดำเนินการด้านการศึกษาดินมากก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณปี พ.ศ.2478 โดยมี ดร.โรเบิร์ต เอดเดนตัน (Dr. R.L. Pendleton) นักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษเข้ามาปฏิบัติงานในฐานะที่ปรึกษาของกระทรวงเกษตรธิการในขณะนั้น ร่วมกับนักวิชาการฝ่ายไทย คือ ดร.สาโรช นนตระกูล ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ดร.เอฟ อาร์ นอร์แมน (Dr. F.R. Moorman) ผู้เชี่ยวชาญขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) เข้ามาปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญสำรวจดิน ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย ศึกษาและปรับปรุงการจำแนกดินของประเทศไทย จนกระทั่งปี พ.ศ. 2506 ได้จัดตั้งกรมพัฒนาที่ดินขึ้น สังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 นักวิชาการทางด้านดินของประเทศไทยได้รับมอบหมายจากสหรัฐอเมริกา (USDA) เรียกว่า ระบบอนุกรมวิธานดิน (Soil Taxonomy) เข้ามาใช้ในระบบการสำรวจและจำแนกดินของประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2539 ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลดินโดยนำเอกสารแผนที่ดินเข้าสู่ข้อมูลดินในรูปดิจิทัลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic information system : GIS) เพื่อให้ผู้ใช้ทราบข้อมูลดินและความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์เป็นรายจังหวัด โดยให้บริการข้อมูลดินและแผนที่ดินครบทุกจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน

การสำรวจดินของนักวิชาการ มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ 1.การตรวจสอบดินในสนาม 2.การทำคำอธิบายหน้าดิน และการเก็บตัวอย่างดินเพื่อนำมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ 3.การวิเคราะห์ตัวอย่างดินในห้องปฏิบัติการ และ 4.การทำ

รายงานสำรวจดิน ทั้งนี้ ผลงานด้านการสำรวจทรัพยากรดินในรอบ 50 ปี ระหว่างพ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ.2556 มีทั้งหมด 1,658 ฉบับ แบ่งเป็นผลงานการสำรวจจำแนกดินในรูปของ

ดร.อานันต์พงษ์สุขอย่างรวดเร็วแก่ผู้ขอรับบริการ โดยได้คิดและพัฒนาเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำเร็จรูปขึ้นมา 1 ชุด เรียกว่า “แผนที่และสารสนเทศดินเพื่อการใช้และบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ซึ่ง

เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมแผนที่กลุ่มชุดดินทั้งหมด 62 กลุ่มทั่วประเทศ โดยสามารถสืบค้นแผนที่กลุ่มชุดดิน ข้อมูลลักษณะและคุณสมบัติของดิน แนวทางการจัดการสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจประเทศไทย มีทั้งหมด 6 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนที่ความเหมาะสมของดินสำหรับพืชเศรษฐกิจในประเทศไทย จำนวน 6 แผนที่ และแผนที่ความเหมาะสมของดินสำหรับใช้ประโยชน์ด้านวิศวกรรมในประเทศไทย ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ จำนวน 11 แผนที่ ทั้งนี้ ข้อมูลดินทั้งหมดนี้สามารถสืบค้นรายละเอียดได้ถึงระดับตำบลทุกตำบลทั่วประเทศไทย

นอกจากการพัฒนาฐานข้อมูลสำเร็จรูป หรือ “แผนที่และสารสนเทศดินเพื่อการใช้และบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ได้จัดทำดัชนีความเหมาะสมของดินในรูปแบบใหม่ ออกเป็น 3 แบบ คือ 1.เหมาะสม 2.ไม่ค่อยเหมาะสม และ 3.ไม่เหมาะสม จากเดิมที่แบ่งความเหมาะสมของดินออกเป็น 5 แบบ คือ 1.เหมาะสมดีมาก 2.เหมาะสมดี 3.เหมาะสมปานกลาง 4.ไม่ค่อยเหมาะสม และ 5.ไม่เหมาะสม เพื่อความสะดวกในการจัดทำฐานข้อมูลและแผนที่สำหรับชนิดพืช

นางกุลรัศมีกล่าวถึงท้ายว่า “แผนที่และสารสนเทศดินเพื่อการใช้และบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด” จะต้องมีการประชาสัมพันธ์และต้องมีการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับการสร้างเครือข่ายหมอดินหรือเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและมากยิ่งขึ้น ซึ่งการศึกษาลักษณะและคุณสมบัติของดินจำนวน 62 กลุ่มชุดดินนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งด้านวิศวกรรม และเกษตรกรรม ซึ่งเกษตรกรสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประกอบในการตัดสินใจในการเลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับลักษณะและคุณสมบัติของดินได้ เพื่อช่วยในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้แก่เกษตรกร อีกทั้งหากนำไปใช้ด้านวิศวกรรมก็จะสามารถช่วยในการประหยัดงบประมาณในการศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นประกอบการวางแผนพัฒนาประเทศไทยต่อไป